

Biroul permanent al Senatului
Bp 314 18.7.2020

SENATUL ROMÂNIEI
32817
439, 13.7.2020

AVIZ

referitor la propunerea propunerea legislativă pentru modificarea art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și pentru completarea art. 51 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și pentru completarea art. 51 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European (b314/04.06.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2394/10.06.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D621/11.06.2020,

CONCILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 94 alin.(2) lit. a) din Legea nr. 208/2015 privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și completarea art. 51 din Legea nr.

33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European.

Intervențiile aduse asupra Legii nr.208/2015 vizează eliminarea pragului electoral alternativ de 20% din totalul voturilor valabil exprimate în cel puțin patru circumscripții electorale pentru toți competitorii electorali, urmând ca accederea în Parlament să se realizeze numai prin întrunirea pragului de 5% din totalul voturilor valabil exprimate la nivel național, iar intervențiile aduse asupra Legii nr.33/2007 se referă la stabilirea pragurilor electorale în cazul alianțelor politice și alianțelor electorale în funcție de numărul de membri ai respectivelor alianțe.

Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative.

2. Precizăm că mai multe propunerile legislative având ca obiect de reglementare intervenții asupra actelor normative prevăzute în prezentul proiect se află în prezent în diferite faze ale procedurii parlamentare.

Pentru o mai bună sistematizare a conținutului normativ al actului, sugerăm ca propunerile legislative care vizează intervenții asupra acelorași legi să fie dezbatute concomitent, și să fie adoptat un singur act normativ.

3. Referitor la soluțiile legislative propuse prin proiect, întrucât acestea vizează modificarea unor elemente esențiale care țin de sistemul electoral propriu-zis, apreciem că sunt incidente considerentele reținute de **Curtea Constituțională** în jurisprudența sa, referitoare la necesitatea respectării recomandărilor **Comisiei de la Venetia** în materie electorală.

Astfel **Decizia nr.150/2020** Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Codul bunelor practici în materie electorală - Linii directoare și raport explicativ adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a sesiuni plenare (Venetia, 18-19 octombrie 2002), la paragraful 65 din Raportul explicativ, prevede că

"Ceea ce trebuie evitat este nu atât modificarea sistemelor de scrutin - ele pot fi întotdeauna îmbunătățite -, ci modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (mai puțin de un an) înainte de alegeri(s.n.). Chiar în absența unei intenții de manipulare, modificările vor fi dictate de interesele iminente ale partidului politic (...)".

Aceste recomandări, reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă (Decizia nr.51 din 25 ianuarie 2012, Decizia nr.334 din 26 iunie 2013, Decizia nr.146 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.240 din 28 martie 2019), nu pot fi ignorate, chiar dacă nu au caracter obligatoriu. Curtea, luând în discuție forța juridică a dispozițiilor Codului bunelor practici în materie electorală, a reținut că, "într-adevăr, acest act nu are un caracter obligatoriu, însă recomandările sale constituie coordonate ale unui scrutin democratic, în raport cu care statele - care se caracterizează ca aparținând acestui tip de regim - își pot manifesta opțiunea liberă în materie electorală, cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului, în general, și a dreptului de a fi ales și de a alege, în special (...)".

Așadar, un prim aspect al principiului securității juridice în materia electorală îl vizează frecvența modificărilor legislative, care determină unpredictibilitatea cadrului normativ și confuzia alegătorilor cu privire la sistemul de scrutin aplicabil. Alternativ, este momentul în care intervin modificările legislative. Cu cât acesta este mai apropiat de data organizării alegerilor, cu atât este mai puternică prezumția că modificările respective au ca scop crearea unui beneficiu/avantaj pentru partidul politic care le-a adoptat, fiind dictate de interesele lui iminente, și pot avea ca rezultat manipularea electoratului (...).

De asemenea (...) al doilea aspect al principiului securității juridice în materia electorală îl vizează reglementarea elementelor esențiale ale legii electorale, care trebuie să se bucure de o stabilitate sporită, pe care o poate conferi doar legea constituțională sau legea organică. Aceste elemente sunt identificate în mod expres (**sistemul electoral propriu-zis**, componența comisiilor electorale, circumscripțiile și regulile de constituire a circumscripțiilor), ele fiind cele care dău consistență drepturilor electorale ale cetățeanului (...).

3. Sub rezerva celor de mai sus, deoarece actele normative asupra cărora se intervine nu sunt prezentate în ordinea cronologică a adoptării, propunem ca acestea să fie menționate în ordinea adoptării.

Astfel, art. I va fi numerotat ca „art. II”, iar actualul art. II va deveni art. I”.

Bucureşti
Nr. 654 / 6.07.2020

Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European

¹ republicare cu renumerotare		M. Of. nr. 627/31 aug. 2012 Lege privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European	
² modificări prin	L. nr. 187/2012	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	<i>la data de 1 februarie 2014, modifică art. 52 alin. (5), art. 53 lit. n) și r); abrogă art. 55-64</i>
			(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
³ modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
		aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 completări prin	
⁴ modificări prin	L. nr. 214/2013	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	<i>aprobată cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
⁵ modificări prin	O.U.G. nr. 4/2014	M. Of. nr. 111/13 feb. 2014 Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014	<i>modifică art. 11, art. 14 alin. (1) și (2), art. 15 alin. (1) - (5), art. 19 alin. (2), art. 34 alin. (1); abrogă art. 34 alin. (2) - (6)</i>

6.54.

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

1 promulgată prin	D. nr. 660/2015	M. Of. nr. 553/24 iul. 2015	Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
2 modificări prin	L. nr. 288/2015	M. Of. nr. 866/19 nov. 2015	modifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit.a, art. 96 alin. (1) lit. a), b), f) și g); introduce alin. (1_1) și (1_2), alin. (2_1) la art. 95
3 rectificare		M. Of. nr. 553/22 iul. 2016	rectifică anexa nr. 2 RECTIFICARE
4 modificări prin	O.U.G. nr. 47/2016	M. Of. nr. 685/5 sep. 2016	modifică art. 42 alin. (2)
	Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente aprobată cu modificări prin L. nr. 51/2018	M. Of. nr. 205/7 mar. 2018	
5 modificări prin	L. nr. 153/2017	M. Of. nr. 492/28 iun. 2017	abrogă art. 101 alin. (10)
	Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice		
6 modificări prin	L. nr. 51/2018	M. Of. nr. 205/7 mar. 2018	modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)
7 completat prin	O.U.G. nr. 29/2019	M. Of. nr. 358/8 mai 2019	introduce art. 22_1
	Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, precum și pentru unele măsuri pentru organizarea alegerilor pentru membrii din România în Parlamentul European și a referendumului național din 26 mai 2019		

⁸ modificări prin	L. nr. 148/2019 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală	M. Of. nr. 617/25 iul. 2019	modifică art. 16 alin. (6), (8) și (9), art. 23, art. 42 alin. (2), art. 49 alin. (3), art. 51 alin. (5), art. 103 alin. (1) lit. r), art. 120; introduce art. 9_1, art. 102_1 și art. 102_2, alin. (5) -(11) la art. 110
⁹ modificări prin	O.U.G. nr. 64/2019 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019	M. Of. nr. 746/12 sep. 2019	modifică art. 23 alin. (5) și (7) și art. 110 alin. (9)
¹⁰ modificări prin	O.U.G. nr. 26/2020 Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate	M. Of. nr. 118/14 feb. 2020	modifică art. 5 alin. (7), art. 6 alin. (1), art. 7, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 12 alin. (1) lit. c), i) și j), art. 13 alin. (1), (6) și (9), art. 15 alin. (1), (2) și (3), art. 16, art. 17, art. 18 lit. d) și j), art. 42 alin. (5), art. 49 alin. (3), art. 51, art. 54 alin. (1)-(3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (1) și (2), art. 83, art. 84, art. 88, art. 93 alin. (2), art. 95 alin. (2), art. 98 lit. h), art. 99 alin. (1) și (2), art. 103 lit. q)-u), art. 109, art. 110 alin. (5), (8), și (9) și anexa nr. 1; introduce alin. (1_1) la art. 6, art. 6_1, art. 7_1, art. 7_2, alin. (1_1) la art. 8, alin. (11) la art. 11, art. 18_1, lit. f) la art. 24, alin. (12_1) la art. 52, alin. (8) la art. 54, art. 54_1, art. 54_2, alin. (1_1) la art. 58, alin. (2_1) la art. 59, alin. (1_1) la art. 62, alin. (3_1) la art. 63, art. 82_1, alin. (10_1) la art. 85, art. 92_1, art. 103_1; abrogă art. 42 alin. (6), art. 96 alin. (1) lit. a), art. 98 lit. i), art. 102_1 alin. (4) și art. 105-107
¹¹ modificări prin	D.C.C. nr. 150/2020 Decizia nr. 150 din 12 martie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 26/2020 privind modificarea și completarea unor acte normative în materia alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor parlamentare anticipate	M. Of. nr. 215/17 mar. 2020	suspendă pentru 45 de zile dispozițiile O.U.G. nr. 26/2020 (termenul se împlineste la data de 30 aprilie 2020), după care operează prevederile art. 147 din Constituție